

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krole, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Štajerc

Kmečki stan, sprečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 6.

V Ptuj v nedeljo dne 5. februarja 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priloge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Somišljeniki v okraju Slov. Bistrica, pozor!

Gmotne razmere našega ljudstva so z vsakim dnevom slabše, revščina se širi, davčne zahteve pa so vedno večje. Ni dvoma, da nas je ponesrečena dosedanja politika tako daleč spravila. Tej politiki posameznih protiljudskih strank se imamo tudi zahvaliti, da se je z brezvestno obstrukcijo štajerski deželni zbor razbil... Kmetje! Enkrat mora vsa ta hujskarija ponehati! Enkrat mora ljudstvo odločno svoje pravice zahtevati in to brez ozira na desno in levo. Da se o vsemu temu natančno pogovorimo, sklicujemo za

nedeljo, 12. februarja ob 4. uri popoldne v Neuholdovo gostilno v Slov. Bistrici **veliki kmetijski shod.**

Kmetje! Dolžnost je, da se vsak pametno in napredno misleči pristaša tega velevažnega zborovanja udeleži. Tudi nasprotniki naj pridejo. Omenimo pa, da takih zagriženih hujškačev, kakor so se pojavili na shodih v Mariboru in sv. Lenartu, da se bomo torej takih ljudi, ki hočejo shod metiti in razbiti, znali ubraniti. Vi kmetje, prijatelji in somišljeniki, pa pridite v polnem številu, da dokazate javnost, kako napredno čuti in misli slov. bistriški okraj!

Vsi na delo!

Sklicatelji.

Somišljeniki v okraju Konjice!

Z istim dnevnim redom se vrši tudi teden pozneje

veliki kmetijski shod

i. s. v nedeljo, 19. februarja 1911, ob pol 4. uri popoldne v Urbanovi gostilni v Konjicah.

Agitirajte, pripravljajte za shod in pridite vsi!

Polom za polomom.

Ko je z novim letom bahasti „Narodni dnevnik“ ponehal izhajati, vedel je vsak pametni človek, da je laži-napredna stranka na koncu svoje modrosti in svojega — denarja. Par kratkih let je trajala krasota in že je minula. Sic transit gloria mundi!... Pri vsemu temu pa konec te „stranke“ slovenskih dohtarjev sam ob sebi nima nobene posebne važnosti.

Kajti „narodna stranka“ ni imela med štajerskim ljudstvom nikdar nobenega vpliva; vedno bila je le nekaka karikatura v politiki. Njeno nastopanje, njene grehe, njene napake in njene politične kozle je slovenska javnost že davno pozabila. Le posledice brezvestnega nastopnjate strancice na gospodarskem polju so ostale in jih ljudstvo čuti ter jih bode še huje čutilo!

Glavni in neodpuščljivi greh „narodne stranke“ je namreč tale: pesniškim fantazijam Špindlerja in otročji domišljiji dr. Kukovca je žrtvovala vse gospodarske korporacije, v katerih so imeli njeni naivni pristaši le količkaj vpliva. To je greh in to je neodpuščljivi greh! Ako bi „narodna stranka“ špekulirala z denarjem, katerega penzionirani pesnik Špindler sicer nima, ali z denarjem, katerega ima dr. Kukovec za-se, — potem prosto ji! Ali špekulirala je s tujim denarjem, zapravila je tuji denar, in v tem hipu postane njen greh — zločin!

To je prva misel, ki prešini človeka, ako opazuje celjski polom „narodne stranke“. Kričanje liberalonskih časopisov ne pomaga ničesar. Resnični položaj je namreč sledeči:

V Celju se nahaja „Zveza slovenskih posojilnic“, ki obsega okroglo 50 prvaških posojilnic na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Ta „zveza“ je seveda nepolitično društvo, kakor določajo to pravila in postava. „Zveza“ pa vzdržuje tudi dva podjetja i. s. „Zvezno tiskarno“ ter „Zvezno trgovino“ v Celju. Ker sta ta podjetja izdajala tudi politične liste („Narodni dnevnik“, „Narodni list“ in neko v nemščini pisano slovensko cunjo), smatrala je oblast v zmislu postavbe, da je „zveza“ prokurirala svoj delokrog. C. kr. namestništvo je vsled tega tudi, kakor smo v telegramu zadnje številke že poročali, v prvi vrsti zaradi pritožb slovenskih klerikalcev, delovanje „Zveze“ in njene tiskarne ter trgovino ustavila. Narodnjaki so vložili rekurz in z ozirom na to, da bi bilo vsled ustavljenja mnogo osebja hipoma brez zaslužka, je namestništva začasno zopet tiskarno in prodajalno odpreti pustila. To je faktični položaj. Končala bode cela zadeva bržkone s tem, da se polom „narodne stranke“ do konca izigra in tiskarno, trgovino ter vso „zvezo“ oblastveno zapečati...

Že v teh razmerah se zrcali vsa brezvestnost političnega šarlatanstva, ki je bahato nastopalo v plašč slovenskega narodnjaštva. Še hujši pa je ta škandal, ako se pogleda malo za kulise!

Slovenske posojilnice so bile namreč prave molzne krave za to bankerotno „zvezo“ in njena „podjetja“. Dokazano je namreč, da so „zvezna“ podjetja (tiskarna in trgovina) falitna in čez ušesa zadolžena. Le intabulirani dolgovi znašajo 150.000 kron. Nadalje ima posojilnica v Celju poleg intabuliranih 80.000 kron terjati še 50.000 kron, katere so hoteli in hočejo narodnjaki baje „zvezi“ kar podariti. Že preteklo leto so namreč posojilnice tej žalostni „zvezi“ 33.000 kron šenkale. Da je „zveza“ s svojimi podjetji v take dolgove zašla, so v prvi vrsti

vzrok časopisi „narodne stranke“. Neverjetna prevzetnost dr. Kukovca in Špindlerja je porodila n. p. „Narodni dnevnik“, ki ni imel ne naročnikov, ne inzeratov, ki je poznal le izdatke. Ta list je tiskala „zveza“ v lastni režiiji, torej z izgubo, ki je v par letih ogromno narasla. Z novim letom je „Narodni dnevnik“ poginil, kot „testament“ pa je zapustil velikanske dolgove... Skupna svota, ki so jo vtaknile posojilnice v ta „narodna“ podjetja, znaša 111.000 kron. Kakor že povedano, se je od te svote že lani 33.000 K „zvezi“ podarilo. Tudi ostanek 78.000 kron se bode moral šenkati, ker drugače pride „zveza“ v pasivno stanje. Pomisliti se mora, da je pri tej veliki izgubi udeležena cela vrsta malih slov. posojilnic, večidel na Koroškem, ki se bodejo deloma tudi izkervavele... Zanimivo je tudi, da so vloge posojilnice neodpovedljive. Nobena posojilnica, ki je dala tej „zvezi“ denar, ga ne more nazaj zahtevati; ravno tako je, kakor da bi te posojilnice denar skozi okno vrgle...

To je torej velikanski polom „narodne stranke“, katerega smo že davno prorokovali! „Narodno“ časopisje se je tiskalo „na pu“ v „zvezni tiskarni“; ta je dobila denar od „zveze slov. posojilnic“; „zveza“ je dobila denar od posojilnic in te zopet od zapeljanih kmetov. Slovenski kmetje pa bodejo s krvavo prihranjenimi svojimi krajcarji plačevali dolgove političnih otrok in narodnjaških brezvestnežev... Vbogi kmet!

Politični pregled.

Zahteve za mornarico. V ogrskem mornaričnem odseku predložil je komandant Montecuccoli nove zahteve. Skupno se zahteva izrednega kredita 312 1/2 milijonov kron i. s.: za leto 1911 55 milijonov, 1912 67, 1913 68 1/2, 1914 68, 1915 49 in 1916 5 milijonov kron. Le za 4 velikanske bojne ladje (dreadnought) se potrebuje skoraj 242 1/2 milijonov kron; 2 križarki bodeta koštali 30 milijonov, 6 torpedovke 18 itd. itd. S tem pa baje vojna mornarica še vedno ne bode urejena in se bode l. 1920 zopet nove svote zahtevalo. Kakor se vidi, nas čaka prav lepa bodočnost. Milijone in milijone za vojaščino in mornarico, to je začetek in konec vse modrosti naših vlad...

Srbska trgovinska pogodba je torej že v veljavi. 26. p. m. pričelo se je že izvažanje svinjskega mesa, 25. pa govedine na Dunaj. No, zdaj je pa vse rešeno!

Štrajk visokošolcev. Zaradi klerikalne hujskarije nastal je na univerzi v Krakovi štrajk. Študenti so preprečili predavanja. Prišlo je do hudih pretepov in bojov in je tudi vojaštvo nastopilo. Minister za poduk je univerzo zaključil. Tudi v Lvovu se pripravljajo ednaki dogodki.

Mrtvim spoznali so pod imenom Johana Orth znanega avstrijskega nadvojvode. Orth je na morju ponesrečil, kakor to vse kaže. Ker zapušča 3 milijone premoženja, so ga morali zdaj uradno mrtvim proglasiti, ker bi drugače nikdo dedščine nastopiti ne mogel.

Dveletna vojaška služba se nahaja tudi v